

Curs 2009-10 Codi :26251 Assignatura : L'Acollida Lingüística de l'Alumnat d'Origen Immigrant

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Lliure elecció
Format virtual (intracampus)
6 crèdits

Departament: Didàctica de la Llengua, la Literatura i les Ciències Socials

Professors: Laia Canals i Luci Nussbaum

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- Documentar-se i reflexionar sobre la diversitat lingüística als centres educatius.
- Conèixer els principis teòrics i metodològics que regeixen una acollida lingüística adequada per als escolars d'origen immigrant en el sistema educatiu de Catalunya.
- Conèixer i debatre exemples i pràctiques d'acollida lingüística.
- Proposar intervencions.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

05.10-12.10. Presentació del curs i dels participants.

El context sociolingüístic de les escoles i instituts de Catalunya. Panoràmica general.

13.10-19.10. Les competències lingüístiques i comunicatives de la població escolar immigrant. Estereotips sobre l'alumnat d'origen immigrant.

20.10-26.10. Les polítiques educatives de Catalunya en matèria de llengües. Propostes generals i propostes per a l'acollida de noves poblacions escolars.

27.10-9.11. Els projectes lingüístics de centre. Processos d'acollida. L'aula d'acollida: principis i organització.

10.11-16.11. La competència plurilingüe: què és, com s'adquireix i com s'avalua.

17.11-23.11. Els enfocaments comunicatius per a l'aprenentatge de llengües. Enfocaments per tasques i per projectes. Programar la feina a l'aula d'acollida. Tractament d'habilitats parcials i globals.

24.11-30.11. Experiències lingüístiques de centre acollidor. Un cas: les parelles lingüístiques.

01.12-7.12. Els projectes d'aula inclusiva. Aprendre llengües, d'altres matèries i TIC. Exemples.

8.12-22.12. El tractament de la diversitat lingüística als centres. Llengua i cultura al currículum.

3. Avaluació

Els continguts de l'assignatura es tractaran a través de:

- la lectura de documents (articles, presentacions en diapositives, informacions estadístiques, etc.).
- la consulta de materials per a l'aula.
- els debats en el fòrum.
- les activitats de reflexió i les activitats pràctiques que realitzaran els i les participants individualment o en grup.

* Periòdicament, les/els participants hauran de lliurar per escrit una tasca concreta i intervenir en el fòrum. Aquestes activitats hauran de realitzar-se en el temps previst. Els lliuraments realitzats fora de termini no seran considerats en l'avaluació de l'assignatura.

* L'assignatura serà avaluada de manera continuada a partir de la realització de les esmentades activitats, totes elles obligatòries. Com a avaluació final, es farà una prova presencial de validació del treball realitzat.

- * Les i els estudiants que no hagin lliurat totes les activitats hauran de fer un examen presencial de l'assignatura a final de curs.
- * Les persones inscrites al curs podran tenir contacte directe amb les professores a través de les tutories del campus virtual, però també, en horaris precisos, de manera presencial o per telèfon.

4. Fonts d'informació bàsica

Articles, capítols de llibre, webs, documents audio-visuals, material didàctic, guies de treball.

Bibliografia recomanada

Bibliografia bàsica

Revistes

Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 38. Diversitat de llengües a l'aula (coordinat per Anna Camps i Oriol Guasch). Articles de M.T. Vasseur, Ignasi Vila i Carina Siqués.
 Estudios de sociolingüística, 5 (2) (2004) Número monogràfic sobre Escola i Immigració (coordinat per Luisa Martín Rojo, Luci Nussbaum i Virgínia Unamuno). Presentacions de Luisa Martín Rojo, Luci Nussbaum i Virgínia Unamuno, article de Mònica Molina i Lluís Maruny.
 Textos de didáctica de la lengua y de la literatura, 42 (coordinat per Uri Ruiz i Amparo Tusón). Articles de Isabel García Parejo, Virgínia Unamuno i Luci Nussbaum, Miguel Pérez Milans.
 Caixa d'eines, disponible a <http://www.xtec.es/lic/documents.htm>.

Textos oficials

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2004): Pla per a la llengua i la cohesió social. Barcelona. Generalitat de Catalunya. Disponible a <http://www.xtec.es/lic/documents.htm>.
 CONSELL ASSESSOR DE LA LLENGUA A L'ESCOLA 2006. Conclusions. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Disponible a <http://www.xtec.es/lic/documents.htm>.

Articles

ARNAU, J. (2004): Sobre competències en català i castellà dels escolars de Catalunya, Llengua, Societat i Comunicació, 1, 1-7. <http://www.ub.edu/cusc>
 NUSSBAUM, L. I UNAMUNO, V. (2005): Pràctiques interactives entre aprenents de llengües segones i estrangeres, Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura, 37, 57-69.
 UNAMUNO, V. (1995): Diversidad lingüística y fracaso escolar, en Textos de Didáctica de la Lengua y la Literatura, 6, 19-28.
 VALLCORBA, J. 2005. La situació de la llengua als centres educatius : accions per consolidar-la i potenciar-la, comunicació a les Jornades de llengua i ensenyament. Barcelona, octubre.
 VILA MORENO, F.X. 2004. "Hem guanyat l'escola, però hem perdut el pati?", Llengua, Societat i Comunicació, 1, 8-15. <http://www.ub.edu/cusc>
 VILA, I. (2001): Algunes qüestions referides a l'aprenentatge lingüístic de la infància estrangera a Catalunya, en Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 23, 22-28.

Llibres

ACTES dels simposis 'Llengua, Educació i Immigració, organitzats per l'ICE de la Universitat de Girona.
 CARBONELL, J. (2006). L'acollida. Barcelon. Fundació Jaume Bofill.
 CONSELL D'EUROPA (2002). Un marc europeu comú de referència per a llengües. Versió en català. Barcelona. Generalitat de Catalunya.
 COULON, A. (1993). Etnometodología y educación. Madrid. Morata, 1995.
 LLADÓ, J. et al. (2005): Paraules. Multiculturalitat a les aules i ensenyament de la llengua. Palma de Mallorca. Universitat de les Illes Balears.
 MARTÍN ROJO, L. (dir). 2003. ¿Asimilar o integrar? Dilema ante el multilingüismo en las aulas. Madrid. CIDE..
 NUSSBAUM, L. i UNAMUNO, V. (eds.) (2006): Usos i competències multilingües entre escolars d'origen immigrant. Bellaterra. Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
 POVEDA, D. (coord.) (2003): Entre la diferencia y el conflicto: miradas etnográficas a la diversidad cultural en la educación. Cuenca. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.
 UNAMUNO, V. (2003): Lenguas, diversidad sociocultural y escuela. Hacia una educación lingüística. Barcelona. Graó.

VILA, I. (cord.) (1998): Bilingüisme i educació. Barcelona. Proa/UOC.

webs

<http://www.xtec.es/lic/documents.htm>

Pàgina LIC (Llengua Intercultura i Cohesió Social). També conté enllaços a webs de recursos per ensenyar català als escolars de nova incorporació al sistema educatiu

<http://www.gencat.net/educacio/debatcurricular/docs/llengua.pdf>

Pàgina per descarregar el document

Ensenyar i aprendre llengua i comunicació en una societat multilingüe i multicultural

Coordinador: Artur Noguerol

<http://www.xtec.net/lic/intro/caixa.htm>

Pàgina per descarregar els resultats del treball del Consell Assessor de la llengua al' escola.

http://www.xtec.es/lic/nouvingut/profe_orienta

Pàgina per consultar proves d'avaluació

<http://greip.uab.cat>

Pàgina del Grup de Recerca en Educació i Interaccions Plurilingües de la UAB. Conté materials utilitzats en contextos d'acollida.

Centre de documentació

www.gencat.cat/llengua/documentacio

En aquesta web es pot trobar bibliografia seleccionada seguint l'itinerari següent: bibliografia selectiva, immigració, llengua i immigració.